

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 8C/266/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8615205898
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2016:8615205898.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679 proti žalovanej: Renáta G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX/XX, XXX XX E., o zaplatenie 484,98 Eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 416,- Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 416,- Eur od 15.09.2015 do zaplatenia a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 92,18 Eur pozostávajúce zo zaplateného súdneho poplatku v rozsahu 20,75 Eur a trov právneho zastúpenia vo výške 71,43 Eur a to do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku na účet jeho právneho zástupcu Advokátskej kancelárie GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o..

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 20.11.2015 domáhal, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu sumu 484,98 Eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 3,82 Eur, úrok z omeškania vo výške 5,05% ročne zo sumy 484,98 Eur odo dňa 11.11.2015 do zaplatenia a trovy konania vo výške 29,- Eur a trovy právneho zastúpenia 99,82 Eur. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovanou (ako dlžníkom) dňa 17.04.2015 úverovú zmluvu č. 4504053999, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 399,- Eur. Žalovaná sa zaviazala peňažné prostriedky vrátiť v 18 pravidelných mesačných splátkach po 26,77 Eur. Vzhľadom na to, že žalovaná (dlžníka) sa dostala do omeškania s úhradou splátok, bola listom zo dňa 27.08.2015 vyzvaná žalobcom (veriteľom) k splateniu celého zostatku úveru pozostávajúceho z nezaplatených splátok, upomienky, zmluvnej pokuty (ak boli vygenerované) a zo zosplatených budúcich splátok a to všetko v lehote 15 dní od odoslania výzvy. Žalobca s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1Co/136/2012 zo dňa 25.02.2013 konštatoval, že úverové podmienky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere, čím je dodržaná písomná forma ustanovenia o zmluvnej pokute. Uplatnený nárok v zmysle špecifikácie žalobcu pozostáva z istiny 76,92 Eur, úroku vo výške 32,98 Eur, zosplatennej istiny 322,08 Eur, upomienky II vo výške 24,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 3,82 Eur a od 11.11.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne zo sumy 484,98 Eur.

Žalovaná sa k podanej žalobe písomne nevyjadrila. Žaloba s prílohami jej bola doručená na vyjadrenie do vlastných rúk dňa 18.05.2016.

Podľa § 115a ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pojednávanie nie je potrebné nariadovať ani v drobných sporoch.

Podľa § 200ea ods. 1 O.s.p. ak v priebehu konania dosiahne predmet konania sumu 1.000 eur, od toho okamihu ide o drobný spor.

Podľa § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok sa vyhlasuje vždy verejne; vyhlasuje ho predseda senátu alebo samosudca v mene Slovenskej republiky. Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením.

Keďže v tomto prípade bolo predmetom konania zaplatenie sumy 484,98 Eur, jedná sa o drobný spor (§ 200ea ods. 1 O.s.p.), súd na prejednanie veci v súlade s § 115a ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a v zmysle § 156 ods. 1 prvá veta, ods. 3 O.s.p. rozsudok verejne vyhlásil dňa 30.06.2016 o 8.45 hod.. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu od 23.06.2016 od 8.30 hod..

Účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa vo veci oboznámil so spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav veci:

Z obsahu úverovej zmluvy č. 4504053999 zo dňa 17.04.2015 súd zistil, že žalobca v zastúpení predajcom Ing. Peter Hric - PEHacom a žalovaná uzavreli úverovú zmluvu na úhradu predajnej ceny tovaru vo výške 399,- Eur (zn. LENOVO), pričom za tovar zaplatila žalovaná v hotovosti 0,- Eur, čím celková výška úveru bola 399,- Eur. Žalovaná mala úver splátiť 18-timi mesačnými splátkami vo výške 26,77 Eur, pričom celková čiastka zaplatená spotrebiteľom bola stanovená na 481,86 Eur. Ročná percentuálna miera nákladov uvedená v zmluve bola 28,1%, priemerná ročná percentuálna miera nákladov bola uvedená ako 34,42% a ročná úroková sadzba 24,74%. Dátum prvej splátky bol stanovený na 17.05.2015 a nasledujúce splátky boli splatné do 14. dňa v kalendárnom mesiaci poštovou poukázkou až do lehoty splatnosti 14.10.2016.

Z výpisu čerpania, splátok a úhrad predložených žalobcom súd zistil, že žalovaná zaplatila žalobcovi na splátkach spolu 0,- Eur.

Žalobca je obchodnou spoločnosťou, pričom jedným z predmetom jeho podnikania (činnosti) je poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom. Žalovaná je fyzická osoba - nepodnikateľ. Predmetná úverová zmluva je preto v zmysle § 1 ods. 2 a § 2 písm. a) a b) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj § 52 ods. 1, 3 a 4 Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, čo nakoniec nebolo ani medzi účastníkmi sporné (v samotnom názve zmluvy je výslovne uvedené, že ide o "zmluvu o spotrebiteľskom úvere" a aj samotný žalobca v žalobe uviedol, že žalovaná je spotrebiteľ). Preto súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch ako aj všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

Podľa § 1 ods. 8 ZoSÚ ustanoveniami tohto zákona nie sú dotknuté ustanovenia Občianskeho zákonníka ani osobitných predpisov (napr. zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver

pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

Podľa § 11 ods.1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1,
- b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y),
- c) zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie alebo do troch mesiacov, neobsahuje náležitosti podľa § 10 ods. 1 alebo
- d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 9 ods. 9 ZoSÚ od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo jej prílohách.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 až 3 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 5 a 10 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi

porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Pre spotrebiteľské zmluvy je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ spravidla nemá možnosť tieto podmienky reálne ovplyvniť (ide spravidla o tzv. "formulárové zmluvy"). Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok spotrebiteľských zmlúv a výslovne stanovuje, že také ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné, a preto neplatné (cit. ust. § 53 ods. 5 OZ). Vychádza sa totiž z toho, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že medzi dodávateľom a spotrebiteľom je nerovný vzťah z hľadiska skúseností a vedomostí, pričom dodávateľ je v porovnaní so spotrebiteľom vo výhode.

Z vykonaného dokazovania mal súd v prejednávanej veci za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej spotrebiteľský úver vo výške 399,- Eur, z ktorého žalovaná zaplatila spolu 0,- Eur. Žalobca si voči žalovanej uplatnil nárok pozostávajúci z istiny 76,92 Eur, úroku vo výške 32,98 Eur, zosplatennej istiny 322,08 Eur, upomienky II vo výške 24,- Eur a 12,- Eur a zmluvnej pokuty vo výške 17,- Eur. Zároveň si uplatnil kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 3,82 Eur a od 11.11.2015 do zaplatenia vo výške 5,05% ročne zo sumy 484,98 Eur. Súd v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci Océano Grupo Editorial SA (spojené prípady C-240/98 až C-244/98) z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že nárok je dôvodný len v časti.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí totiž okrem všeobecných náležitostí povinne obsahovať aj osobitné náležitosti podľa § 9 ZoSÚ. Zákon absenciu niektorých náležitostí vymedzených v citovanom zákonom ustanovení síce nespája s následkom neplatnosti právneho úkonu (úverovej zmluvy), poskytuje však spotrebiteľovi ochranu v takej forme, že úver je potrebné posudzovať ako bezúročný a bez poplatkov. Medzi takéto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere patrí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ aj uvedenie výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Taktiež medzi ne v zmysle § 9 ods. 2 písm. y) patrí aj údaj o priemernej ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN).

Dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatkov je ten, že v zmluve je nesprávne uvedená hodnota priemernej RPMN a to v neprospech spotrebiteľa. Údaj o priemernej RPMN je informatívny údaj, ktorého úlohou je poskytnúť spotrebiteľovi pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere okamžitú informáciu o tom, či úver, ohľadom ktorého sa chystá uzavrieť úverovú zmluvu s ohľadom na jeho RPMN (ktorá musí byť súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako jej obligatórna náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) je v porovnaní s obdobnými úvermi poskytovanými na trhu s úvermi výhodný alebo nie, čo môže mať rozhodujúcu váhu pri rozhodovaní spotrebiteľa o akceptácii podmienok navrhovaných dodávateľom. Dodávateľ musí v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ uvádzať v zmluve o spotrebiteľskom úvere údaj o priemernej RPMN, ktorý je v zmysle citovaného ustanovenia zverejnený podľa § 21 ods. 2 ZoSÚ Ministerstvom financií SR zo súhrnných údajov poskytnutých veriteľmi za príslušný kalendárny štvrťrok, resp. ak je zmluva uzavretá do 15 kalendárnych dní od takéhoto zverejnenia, tak za predchádzajúci kalendárny štvrťrok. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzavretá dňa 17.04.2015, pričom údaje o priemernej RPMN za 1. štvrťrok r. 2015 boli zverejnené MF SR dňa 30.04.2015, tzn. až po uzavretí zmluvy. Preto podľa citovaného ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y) ZoSÚ je priemernou hodnotou RPMN priemerná hodnota RPMN za 4. štvrťrok 2014 (údaje zverejnené 30.01.2015). Vychádzajúc z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere žalovanej bol poskytnutý úver 399,- Eur so splatnosťou 18 mesiacov (t.j. 1 a pol roka). Vychádzajúc z obsahu zmluvy súčasťou zmluvy je aj dohoda o zmluvnej pokute, čo je zabezpečovací inštitút podľa § 544 Občianskeho zákonníka (5. oddiel 1. hlavy 8. časti OZ - zabezpečenie záväzkov). Úver z predmetnej úverovej zmluvy je preto úverom so zabezpečením. Podľa MF SR zverejnených údajov o priemernej RPMN za 4. štvrťrok 2014 bola priemerná hodnota RPMN pri spotrebiteľských úveroch so zabezpečením alebo lízing vo výške do 1500 eur vrátane so zmluvnou splatnosťou od 1 do 5 rokov 20,59%. Žalobca v zmluve uviedol, že priemerná hodnota RPMN je 34,42%, čo je zjavne údaj nesprávny. Pre bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmysle § 11 ods. 1 písm.

d) ZoSÚ nepostačuje len samotné nesprávne uvedenie hodnoty RPMN, ale kumulatívne musí byť naplnená aj druhá podmienka a to tá, že RPMN musí byť uvedená v zmluve nesprávne v neprospech spotrebiteľa. Tu súd poznamenáva, že pri hodnotení toho, či je údaj o priemernej hodnote RPMN v neprospech spotrebiteľa platí opačný princíp ako pri hodnotení nesprávne uvedeného údaju o RPMN predmetného úveru. Kým nesprávne uvedená RPMN úveru je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená nižšia, ako v skutočnosti je (tzn. ak spotrebiteľ v skutočnosti ročne "preplatí" viac, ako deklaruje dodávateľ v zmluve), nesprávne uvedená priemerná RPMN je v neprospech spotrebiteľa vtedy, keď je v zmluve uvedená vyššia, ako v skutočnosti je (tzn. ak dodávateľ v zmluve deklaruje, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu je vyššia, ako v skutočnosti). V tomto prípade dodávateľ (žalobca) v zmluve deklaroval, že priemerná hodnota RPMN obdobných úverov na trhu bola v rozhodnom období 34,42%, avšak tá bola vo výške 20,59%, čo zavádza spotrebiteľa v tom, že obdobné úvery na trhu (teda aj úvery poskytované konkurenciou) sú o cca 14 percentuálnych bodov nevýhodnejšie ako v skutočnosti. V zmluve bola teda nesprávne uvedená priemerná RPMN v neprospech spotrebiteľa, čo je dôvod, pre ktorý je potrebné predmetný úver považovať za bezúročný a bez poplatku (§ 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ). Pre úplnosť súd poznamenáva, že aj keď citované ustanovenie § 11 ods. 1 písm. d/ ZoSÚ výslovne hovorí o "nesprávne uvedenej RPMN" a nie o priemernej RPMN, podľa názoru súdu aj priemerná ročná percentuálna miera nákladov je ročnou percentuálnou mierou nákladov. Navyše ak zákon o spotrebiteľských úveroch v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) sankcionuje neuvedenie priemernej RPMN bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, nesprávne uvedenie RPMN v neprospech spotrebiteľa môže z hľadiska posudzovania výhodnosti/nevýhodnosti úveru spotrebiteľom pôsobiť dokonca negatívnejšie ako samotné neuvedenie priemernej RPMN. Ako je vyššie konštatované, zmyslom uvádzania priemernej RPMN v zmluvách o spotrebiteľských úveroch je to, aby mohol spotrebiteľ pri uzatváraní zmluvy jednoducho porovnaním RPMN jeho úveru a priemernej RPMN obdobných úverov na trhu vyhodnotiť, či predmetný úver je alebo nie je preňho výhodný. Pokiaľ by zmluva obsahovala len údaj o RPMN (a nie údaj o priemernej RPMN), mohol by si spotrebiteľ vyhodnotiť len to, aké sú jeho celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru, avšak nie jeho výhodnosť/nevýhodnosť v porovnaní s priemerom na trhu s úvermi. Ak ale zmluva obsahuje aj údaj o RPMN a aj údaj o priemernej RPMN, ktorá je v zmluve uvedená v neprospech spotrebiteľa (tzn. ak je uvedená vyššia ako v skutočnosti), spotrebiteľ je pri takomto porovnaní zavádzaný v tom smere, že v dôsledku tohto nesprávneho údaju môže nadobudnúť presvedčenie, že obdobné úvery sú na trhu poskytované v priemere s vyššou RPMN a teda že úver, ktorý mu má byť poskytnutý na základe navrhovanej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je v porovnaní s konkurenciou na trhu výhodnejší ako v skutočnosti je. To môže mať rozhodujúci vplyv na akceptáciu dodávateľom navrhnutých podmienok úveru.

Ako dopĺňací dôvod súd uvádza, že v zmysle citovaného § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v zmluve musia byť taktiež rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V predmetnej úverovej zmluve toto rozlíšenie absentuje (zmluva obsahuje len výšku 26,77 Eur mesačne, z ktorej ale nevyplýva, koľko z toho bude započítané na istinu úveru, koľko na úroky a na prípadné poplatky. Účelom ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ bolo to, aby bol spotrebiteľ zrozumiteľne informovaný o tom, akým spôsobom sa mu ním poukazované splátky započítavajú na istinu úveru, úroky a prípadné poplatky. Z ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ vyplýva, že tam uvedené náležitosti musí obsahovať samotná zmluva. Je preto vylúčené aby sa zmluva pokiaľ ide o tieto podstatné náležitosti odvolávala na inú listinu, napr. na úverové zmluvné podmienky, ktorých obsah dlžník nemôže vôbec ovplyvniť. Údaje o konečnej splatnosti úveru, výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov predstavujú jednu z náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Je preto potrebné, aby tieto údaje boli obsiahnuté priamo v texte zmluvy o poskytnutí úveru. Nie je možné pripustiť, aby takáto podstatná náležitosť, s neuvedením ktorej sa zákonom zabezpečila dlžníkovi zvýšená ochrana v tom, že v prípade jej neuvedenia v zmluve spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, uvádzala iba vo všeobecných podmienkach. V tomto smere teda súd zastáva názor (vyslovený už aj inými súdmi, viď napr. rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/208/2012 zo dňa 18.10.2012, 9Co/401/2012 zo dňa 06.08.2013), že pokiaľ tieto údaje neboli obsiahnuté ako náležitosť zmluvy priamo v texte zmluvy o úvere, je potrebné spotrebiteľovi poskytnúť zvýšenú ochranu v tom, že sa takýto úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca si voči žalovanej uplatnil aj nárok na upomienku II vo výške 24,- Eur a 12 Eur v zmysle hlavy 11 úverových podmienok. Výšku náhrady za upomienky ale považuje súd za neprimeranú,

pretože nezodpovedá výdavkom na vyhotovenie a zaslanie upomienky. Uvedené ustanovenie úverových podmienok oprávňuje veriteľa k zasielaniu až 2 upomienok mesačne, za ktoré si žalobca jednostranne (zakotvením v neprehľadnom texte) účtuje paušálnu náhradu 5,- Eur a 12,- Eur. Súd takýto postup považuje za umelé a neprímerané navyšovanie sankcií za omeškanie dlžníka (uvedené ustanovenie úverových podmienok pripúšťa aj opakované zasielanie upomienok až 2x za kalendárny mesiac), ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (na doručovanie upomienok je oprávnený len dodávateľ, ktorý toto ustanovenie sám zakomponoval do formulárových úverových podmienok). Navyše súdu je známe, že zmluvná podmienka v takomto znení bola vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku rozsudkami súdov (viď. napr. rozsudok Okresného súdu Žilina sp. zn. 6C/44/2015 zo dňa 31.03.2015).

Z uvedených dôvodov je potrebné zmluvu o úvere, z ktorej si žalobca uplatňuje žalovaný nárok, považovať podľa § 11 ods. 1 písm. b) a d) ZoSÚ za bezúročnú a bez poplatku. Vzhľadom na to, že žalovaná z úveru nezaplatila ani jednu splátku (celkovo zaplatila 0,- Eur), je povinná zaplatiť žalobcovi istinu úveru 399,- Eur ako aj zmluvnú pokutu za porušenie zmluvných povinností vo výške 17,- Eur v zmysle zmluvy, t.j. spolu 416,- Eur a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Podľa § 517 ods. 2 OZ k ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Žalovaná sa dostala do omeškania so splácaním jednotlivých splátok, pričom žalobca si v konaní uplatnil nárok na úroky z omeškania odo dňa 15.09.2015 (od 15.09.2015 do 10.11.2015 v kapitalizovanej forme a od 11.11.2015 do zaplataenia v sadzbe 5,05% ročne). Ku dňu 15.09.2015 bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky vo výške 0,05%, a preto súd žalobcovi priznáva úrok z omeškania vo výške 5,05% (0,05% + 5%) zo sumy 416,- Eur od 15.09.2015 do zaplataenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O.s.p., v zmysle ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Žalobca bol v konaní úspešný v rozsahu 416,- Eur z uplatnených 484,98 Eur, čím úspech žalobcu (85,78%) prevyšuje úspech žalovanej (14,22%) o 71,56%. Žalobca si uplatnil právo na náhradu trov konania za zaplataený súdny poplatok za návrh vo výške 29,- Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 99,82 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie žaloby) odmena 2 x 33,20 Eur + 2 x 8,39 Eur režijný paušál + 20% DPH. Vzhľadom na pomer úspechu v konaní mu preto patrí právo na náhradu trov konania za zaplataený súdny poplatok v rozsahu 20,75 Eur (71,56% z 29,- Eur) a trov právneho zastúpenia v rozsahu 71,43 Eur (71,56% z 99,82 Eur), spolu 92,18 Eur.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).